Adolfas Tautavičius

KITI 1978 IR 1979 METAIS TYRINĖTI PAMINKLAI

Šios knygos autoriai - archeologinius paminklus tyrinėjusių ekspedicijų vadovai pateikė duomenis apie svarbesnius ar kiek plačiau tyrinėtus paminklus. Be aprašytųjų, 1978 ir 1979 m. buvo tyrinėta dar daugiau kaip 20 kitų paminklų, daugiausia vėlyvų senkapių ir neaiškių objektų, suardytų paminklų likučių. Buvo stengiamasi nustatyti paminklo vietą, chronologiją, pobūdį. Tad išsamiam ataskaitiniu laikotarpiu tyrinėjimų vaizdui susidaryti pateikiame šių paminklų sąrašą:

I. Piliakalniai

1. Nevieriškės, Švenčionių raj. ir apyl. 1978 m. MAII (vad. - ist.k. E. Grigalavičienė) užbaigė 1976 m. pradėtus piliakalnio tyrinėjimus - ištyrė dar 486 m^2, aptiko 0,1-0,5 m storio ariant apardytą I tūkstantm. pr.m.e. kultūrinį sluoksnį. Iš viso 1976-1978 m. buvo ištirta 1567 m^2.

2. Šinkūnai, Ukmergės raj., Siesikų apyl. 1979 m. MAII (vad. - ist.k. E. Grigalavičienė) tyrinėjo žvyrduobių suardyto piliakalnio likučius. Ištyrė 140 m^2, rado m.e. pradžios kultūrinio sluoksnio pėdsakus.

II. Geležies amžiaus senkapiai

1. Čiukiškės, Kėdainių raj., Josvainių apyl. 1978 m. VVU (vad. - diplomantas L. Dzikas) apie 400 m į P nuo kaimo, Šušvės kair. krante, abipus kelio Josvainiai-Krakės ištyrė 4 perkasas (39 m^2). Aptiko m.e. pradžios kultūrinį sluoksnį ir 2 m.e. pirmųjų amžių nedegintų žmonių kapus bei

vienus griaučius be įkapių. Galimas dalykas, kad čia buvusios gyvenvietės pakraštyje vėliau buvo supilti keli pilkapiai.

2. Didkiemis, Šilalės raj., Jucaičių apyl. 1979 m. MAII (vad. - ist.k. L. Vaitkunskienė) žvalgė prieš kelerius metus žvyrduobės sunaikinto VIII-XI a. senkapio aplinką. Žvyrduobės R krašte ištyrė 34 m^2, kapų nerado.

3. Eikotiškės, Zarasų raj., Degučių apyl. 1978 m. MAII (vad. - ist.k. A. Tautavičius) ir IEM spėjamo senkapio vietoje, ties 1948 m. tyrinėta perkasa, ištyrė 142 m^2. Bulviarūsiais suardytame plote rasti dviejų žmonių kaukolių fragmentai ir keli žalvariniai V a. antsmilkinių žiedeliai.

Apie 300 m į ŠR nuo pirmojo, dirbamame lauke, žvyrduobės P krašte ištyrė 186 m^2, kapų nerasta. Greičiausiai ir vienoje, ir kitoje vietoje būta kelių IV-VI a. pilkapių, kurie sunaikinti, kasant žvyrą ar ariant lauką.

4. Lygalaukiai, Zarasų raj., Antazavės apyl. 1978 m. MAII (vad. - ist.k. V. Urbanavičius) buvusio pilkapyno teritorijoje ištyrė 70 m^2, aptikti 1 griaučiai be įkapių.

5. Pakiršiniai, Radviliškio raj., Šidabravo apyl. 1978 m. MMT (vad. - koordinacinės grupės vadovas M. Černiauskas) Kiršino kair. krante apardyto IX-XIII a. senkapio teritorijoje ištyrė 7 perkasas, iš viso 60 m^2. Rasti dveji suardyti griaučiai, VIII-IX a. pavienių radinių.

6. Pašiliai, Panevėžio raj., Ramygalos apyl. 1979 m. Panevėžio kraštotyros muziejus (vad. - skyriaus vedėja A. Striaukaitė) žvyrduobės suardyto senkapio teritorijoje ištyrė 491 m^2. Į P nuo žvyrduobės rasti 5 apardyti XII-

XIV a. sudegintų mirusiųjų kapai, o kitose vietose - 1 XVII a. kapas ir vieni griaučiai be įkapių bei keletas IV-V a. juostinių apyrankių.

7. Tulpiakiemis, Ukmergės raj. 1979 m. MAII (vad. - j.m.b. A. Varnas) Obelies kair. krante esančiame senkapyje ištyrė 200 m^2, rado dvejus apardytus žirgų griaučius su X-XIII a. aprangos daiktais bei sudegintų žmonių kapų pėdsakus ir 20 XVII-XVIII a. kapų.

III. XIV-XVII a. senkapiai ir neaiškūs paminklai

1. Juškėnai, Zarasų raj., Ežerėnų apyl. 1978 m. MAII (vad. - ist.k. V. Urbanavičius) kalvoje į Š nuo Aukšlo ež. esančiame senkapyje ištyrė 20 m^2, rado 4 XVI-XVII a. kapus.

2. Jutkonys, Kupiškio raj., Palėvenėlės apyl. 1978 m. Kupiškio ir Rokiškio kraštotyros muziejai (vad. - skyriaus vedėjas S. Juodelis) spėjamo pilkapio vietoje ištyrė 10 m^2, kapų nerado.

3. Kurklintiškiai, Ukmergės raj., Vidiškių apyl. 1978 m. MAII (vad. ist.k. V. Urbanavičius) į PV nuo kaimo, Mūšios kair. krante esančiame suardytame XI-XVII a. senkapyje ištyrė 40 m^2, kapų nerado.

4. Klaipėda. 1979 m. MMT (vad. - vyr.m.b. Vl. Žulkus) Turgaus aikštės PR dalyje ištyrė 142 m^2, rado 53 žmonių griaučius, kurių daugumas suardyti. Tik prie dvejų griaučių rasti XVII a. įkapių likučiai.

5. Lekavas, Raseinių raj., Nemakščių apyl. 1979 m. MAII (vad. - ist.k. A. Tautavičius) patikrino spėjamo senkapio vietą į R nuo Nemakščių-Eržvilko vieškelio. Kapų nerasta.

6. Lygalaukiai, Zarasų raj., Antazavės apyl. 1978 m. MAII (vad. - ist.k. V. Urbanavičius) apie 500 m į R nuo kaimo esančiame senkapyje ištyrė 10 m^2, rado 4 XVI a. kapus.

7. Maniuliškės, Zarasų raj., Antazavės apyl. 1978 m. MAII (vad. - ist.k. V. Urbanavičius) Keizaro ež. Š krante esančiame senkapyje ištyrė 50 m^2, rado 4 XVI a. pabaigos - XVII a. kapus.

8. Medoliškės, Zarasų raj., Suvieko apyl. 1978 m. MAII (vad. - ist.k. V. Urbanavičius) kalvoje į PR nuo Vaitonkos ež. esančiame senkapyje ištyrė 28 m^2, rado XVIII-XIX a. kapus.

9. Pakiršiniai, Radviliškio raj., Šidabravo apyl. 1978 m. MMT (vad. - koordinacinės grupės vadovas M. Černiauskas) Kiršino intako Palonėlės kair. krante, ariamame lauke aptiko suardytą senkapį, ištyrė 36 m^2, rado 3 apardytus XVII a. kapus.

10. Palanga. 1978 m. PKI (vad. - vyr.m.b. Vl. Žulkus) Naglio kalno viršuje ištyrė 178 m^2. Aikštelės PR dalyje rado 32 XVI-XVII a. kapus ir dar 2 kapus kalno P pašlaitėje. Apie 270 m į ŠR nuo kalno, spėjamo IX-XII a. senkapio vietoje ištyrė 13 m^2, kapų nerado.

11. Papilė, Akmenės raj. 1978 m. MAII (vad. - j.m.b. A. Varnas) šalia buvusio piliakalnio (?) - Pašalpos kalno, spėjamos gyvenvietės vietoje iškasė 5 šurfus, 20 m^2 apimties. Kultūrinio sluoksnio nerado.

12. Pužai, Raseinių raj., Nemakščių apyl. 1979 m. MAII (vad. - ist.k. A. Tautavičius) kaimo Š dalyje, Balčios kair. krante, spėjamo senkapio vietoje ištyrė 24 m^2, kapų

nerado.

13. Raginėnai, Radviliškio raj., Pakalniškių apyl. 1978 m. MMT (vad. - koordinacinės grupės vadovas M. Černiauskas) kaimo laukų Š pakraštyje, prie ribos su Stūriškių kaimu, žvyrduobių suardytame senkapyje ištyrė 21 m^2, rado 3 apardytus XVII a. kapus.

Be to, apie 300 m į Š nuo piliakalnio, Daugyvenės kair. krante, spėjamame senkapyje ištyrė 15 m^2, kapų nerado.

14. Sena Pašaminė, Švenčionių raj., Švenčionėlių apyl. 1978 m. IEM (vad. - vyr.m.b. E. Butėnienė) tarp kaimo sodybų buvusio XV-XVI a. senkapio vietoje ištyrė 20 m^2, rado pavienių žmonių kaulų.

15. Sugintai, Raseinių raj., Nemakščių apyl. 1979 m. MAII (vad. - ist.k. A. Tautavičius) ir IEM apie 1930 m. suardytame senkapyje ištyrė 40 m^2, kapų nerado.

16. Šiaulaičiai, Radviliškio raj., Šiaulėnų apyl. 1978 m. MMT (vad. - koordinacinės grupės vadovas M. Černiauskas) spėjamų pilkapių teritorijoje ištyrė vieną "pilkapį" - 48 m^2, kapų nerado.

17. Valatkoniai, Radviliškio raj., Baisogalos apyl. 1978 m. MMT (vad. - koordinacinės grupės vadovas M. Černiauskas) į V nuo kaimo, Beržuotės miške esančioje kalvoje, kuri laikyta senkapiu, ištyrė 28 m^2, kapų nerado.

18. Vazgirdonys, Varėnos raj., Jakėnų apyl. 1979 m. MAII (vad. - ist.k. V. Urbanavičius) senkapio teritorijoje ištyrė 744 m^2, rado 5 griaučius su karstų pėdsakais, be įkapių (XVIII-XIX a.?).